

TÜRK CEZA KANUNUNUN YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA ŞEKLİ HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 5252
Kabul Tarihi : 4/11/2004
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 13/11/2004 Sayı :25642
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 44

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- (1) Bu Kanunun amacı, 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun yürürlüğe konulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu Kanun, diğer kanunlarda, yürürlükten kaldırılan 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununa yapılan yollamaları, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun yürürlüğe girmesiyle yürürlükten kaldırılan hükümleri ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanması için diğer kanunlarda yapılan değişiklikleri, yürürlüğe girmesinden önce işlenmiş suçlar hakkında ne suretle hüküm kurulacağına ve kesinleşmiş cezaların nasıl infaz edileceğine ilişkin hükümleri kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM Uyum Hükümleri

Yollamalar

Madde 3- (1) Mevzuatta, yürürlükten kaldırılan Türk Ceza Kanununa yapılan yollamalar, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda bu hükümlerin karşılığını oluşturan maddelere yapılmış sayılır.

(2) Mevzuatta, yürürlükten kaldırılmış Türk Ceza Kanununun kitap, bab ve fasıllarına yapılmış olan yollamalar, o kitap, bab ve fasıl içinde yer almış hükümlerin karşılığını oluşturan 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun maddelerine yapılmış sayılır.

Diğer kanunlardaki para cezalarının artırılması ve usulü

Madde 4- (1) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun dışındaki kanunlarda yer alan para cezalarından nispi nitelikteki vergi ve resim cezaları, nispi para cezaları ve tazminat kabilinden değişen orana bağlı bulunan para cezaları hariç olmak üzere, kanun ve yönetmeliklerde (...) ¹ gösterilmiş bulunan para cezalarından (idarî ve disiplin para cezaları dahil); ²

¹ Bu arada yer alan "alt ve üst sınırları veya bunlardan birinin gösterildiği veya hiç gösterilmediği veya sabit bir rakam olarak " ibaresi, 6/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle madde metninden çıkarılmıştır.

² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 157 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "tüzüklerde" ibaresi "yönetmeliklerde" şeklinde değiştirilmiştir.

a) Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk kurulduğu tarihten önce yürürlüğe girmiş bulunan bütün kanun ve tüzüklerde yazılı olup da, daha sonraki tarihlerde Türkiye Büyük Millet Meclisince miktarına dokunulmamış para cezaları yüz kırkiki bin sekiz yüz altmış katına,

b) Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul olunup da;

1. 31.12.1939 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları seksen beş bin yedi yüz on beş katına,

2. 1.1.1940 tarihinden 31.12.1945 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları elliyedi bin yüz kırk beş katına,

3. 1.1.1946 tarihinden 31.12.1959 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları yirmisekiz bin beş yüz yetmiş katına,

4. 1.1.1960 tarihinden 31.12.1970 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları ondört bin iki yüz seksen beş katına,

5. 1.1.1971 tarihinden 31.12.1977 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları sekiz bin beş yüz yetmiş katına,

6. 1.1.1978 tarihinden 31.12.1980 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları ikibin sekiz yüz altmış katına,

7. 1.1.1981 tarihinden 31.12.1987 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları bindört yüz otuz katına,

8. 1.1.1988 tarihinden 31.12.1993 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları kırk dört katına,

9. 17.10.1996 tarihli ve 4199 sayılı, 21.5.1997 tarihli ve 4262 sayılı kanunlarla değişik 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu istisna olmak üzere, 1.1.1994 tarihinden 31.12.1998 tarihine kadar yürürlüğe girmiş kanunlardaki para cezaları yirmidokuz katına,

10. 1.1.1999 tarihinden 31.12.1999 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları beş katına,

11. 1.1.2000 tarihinden 31.12.2000 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları dört katına,

12. 1.1.2001 tarihinden 31.12.2001 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları üç katına,

13. 1.1.2002 tarihinden 31.12.2002 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları iki katına,

Çıkarılmıştır.

Ağır para cezasının dönüştürülmesi

Madde 5- (1) (...) ³ kanunlarda öngörülen "ağır para" cezaları, "adli para" cezasına dönüştürülmüştür.

³ Bu arada yer alan "Özel ceza kanunları ile ceza içeren" ibaresi, 11/5/2005 tarihli ve 5349 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle madde metninden çıkarılmıştır.

(2) Bu kanunlarda Türk Ceza Kanununda belirlenen cezalar sistemine uygun değişiklik yapılmıyca kadar, (...) ⁴ alt veya üst sınırlar arasında uygulama yapılmasını gerektirir nitelikteki adli para cezalarında cezanın alt sınırı ikibinbeşyüz, üst sınırı beşyüzbin Türk Lirası olarak uygulanır. Bu fıkra hükümleri, nispi nitelikteki adli para cezaları hakkında uygulanmaz. ⁵

(3) **(Ek fıkra: 11/5/2005 – 5349/1 md.)** Ağır para cezasından dönüştürülen adli para cezasının ödenmemesi halinde, 13.12.2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 106 ncı maddesi hükümlerine göre hapis süresinin belirlenmesinde bir gün karşılığı olarak beşyüz Türk Lirası esas alınır. ⁶

Ağır hapis cezasının dönüştürülmesi

Madde 6- (Değişik: 11/5/2005 – 5349/2 md.)

(1) Kanunlarda öngörülen "ağır hapis" cezaları, "hapis" cezasına dönüştürülmüştür.

(2) **(Değişik: 6/12/2006 – 5560/14 md.)** 1 Haziran 2005 tarihinden önce yürürlüğe girmiş kanunlarda;

a) Ağır hapis iken, birinci fıkra uyarınca hapse dönüştürülen cezalar, kanunlarında aksine bir hüküm yoksa alt sınır bir yıl, üst sınır yirmidört yıl olarak,

b) Hapis cezalarında kanunlarında aksine bir hüküm yoksa alt sınır bir ay, üst sınır beş yıl olarak,
uygulanır.

Hafif hapis ve hafif para cezalarının idari para cezasına dönüştürülmesi⁷

Madde 7 – (Değişik: 11/5/2005 – 5349/3 md.)

(1) Kanunlarda, "hafif hapis" veya "hafif para" cezası olarak öngörülen yaptırımlar, idari para cezasına dönüştürülmüştür. İdari para cezasının hesaplanmasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 52 nci maddesi hükümleri uygulanır. İlgili kanunda "hafif hapis" cezasının üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezasının hesaplanmasında esas alınacak gün sayısının üst sınırı, yediyüzotuzdur.

(2) Kanunlarda, "hafif hapis cezası" ile "hafif para cezası"nın seçimlik olarak veya birlikte öngörüldüğü hallerde, idari para cezası yaptırımının belirlenmesinde "hafif hapis cezası" esas alınır.

(3) Kanunlarda, sadece "hafif para cezası"nın öngörüldüğü ve cezanın alt veya üst

⁴ Bu arada yer alan "birinci fıkrada belirtilen kanunlarda alt ve üst sınırlarından birisi veya bunlardan her ikisi gösterilmemiş olmakla birlikte, "ibaresi 5560 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle madde metninden çıkarılmıştır.

⁵ 2/3/2024 tarihli ve 7499 sayılı Kanunun 37 nci maddesi ile bu fıkra da yer alan "alt sınırı dörtyüzellimilyon, üst sınırı yüzmilyar Türk Lirası" ibaresi "alt sınırı ikibinbeşyüz, üst sınırı beşyüzbin Türk Lirası" şeklinde değiştirilmiştir.

⁶ 2/3/2024 tarihli ve 7499 sayılı Kanunun 37 nci maddesi ile bu fıkra da yer alan "yüzmilyon" ibaresi "beşyüz" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ Bu madde başlığı "Hafif hapis ve hafif para cezalarının dönüştürülmesi" iken, 11/5/2005 tarihli ve 5349 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezası, yüzyirmimilyon Türk Lirasından az, onsekizmilyar Türk Lirasından fazla olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye mülki amir yetkilidir.⁸

Yeni Türk Lirasının kullanılması

Madde 8- (1) Türk Ceza Kanununda geçen "Türk Lirası" ibaresi karşılığında, uygulamada, 28.1.2004 tarihli ve 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun hükümlerine göre ülkede tedavülde bulunan para "Yeni Türk Lirası" olarak adlandırıldığı sürece, bu ibare kullanılır.

Lehe olan hükümlerin uygulanmasında usul

Madde 9- (1) 1 Haziran 2005 tarihinden önce kesinleşmiş hükümlerle ilgili olarak, Türk Ceza Kanununun lehe olan hükümlerinin derhal uygulanabileceği hallerde, duruşma yapılmaksızın da karar verilebilir.⁹

(2) Birinci fıkra hükmü, 1 Haziran 2005 tarihinden önce verilip de Yargıtay tarafından lehe olan hükümlerin uygulanması hususunda değerlendirme yapılması gerektiği gerekçesiyle bozularak mahkemesine gönderilen hükümler hakkında da uygulanır.

(3) Lehe olan hüküm, önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle karşılaştırılması suretiyle belirlenir.

(4) **(Ek fıkra: 11/5/2005 – 5349/4 md.)** Kesin hükümle sonuçlanmış olan davalarda, sonradan yürürlüğe giren bir kanunla ilgili olarak lehe hükmün belirlenmesi ve uygulanması amacıyla yapılan yargılama bakımından dava zamanaşımına ilişkin hükümler uygulanmaz.

İnfazın ertelenmesi veya durdurulması

Madde 10- (1) 1 Haziran 2005 tarihinden önce kesinleşmiş olan mahkûmiyet kararları hakkında bu Kanunun lehe olan hükümleri öncelikle dikkate alınarak, 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 402 nci maddesi uyarınca infazın ertelenmesine veya durdurulmasına karar verilir.¹⁰

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 11- (1) 7.11.1979 tarihli ve 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun çeşitli maddelerinde geçen "11 yaş" deyimini "12 yaş" olarak değiştirilmiştir.

⁸ 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 94 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Cumhuriyet savcısı" ibaresi "mülki amir" şeklinde değiştirilmiştir.

⁹ Bu fıkralarda geçen "1 Nisan 2005" ibareleri, 11/5/2005 tarihli ve 5349 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle "1 Haziran 2005" olarak değiştirilmiştir.

¹⁰ Bu fıkarda geçen "1 Nisan 2005" ibaresi, 11/5/2005 tarihli ve 5349 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle "1 Haziran 2005" olarak değiştirilmiştir.

Madde 12- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla,

a) 26.4.1926 tarihli ve 825 sayılı Ceza Kanununun Mevkii Mer'iyete Vaz'ına Mütcellik Kanun,

b) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu bütün ek ve değişiklikleri ile birlikte,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 – (Ek: 11/5/2005 – 5349/6 md.)

(1) Diğer kanunların, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun Birinci Kitabında yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli değişiklikler yapılmaya ve en geç 31 Aralık 2008 tarihine kadar uygulanır.¹¹

Yürürlük

Madde 13- (1) Bu Kanunun,

a) "İnfazın ertelenmesi veya durdurulması" başlıklı 10 uncu maddesi hükmü yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri 1 Haziran 2005 tarihinde,¹²

Yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**5252 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5252 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5349	5,6,7,9,10,Geçici Madde 1	18/5/2005
5560	4,5,6 Geçici Madde 1	19/12/2006
6352	7	5/7/2012
KHK/700	4	24/6/2018 tarihinde birlikte

¹¹ Bu maddede geçen "31 Aralık 2006" ibaresi, 6/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle "31 Aralık 2008" olarak değiştirilmiştir.

¹² Bu maddede yer alan "1 Nisan 2005" ibaresi, 31/3/2005 tarihli ve 5328 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesiyle "1 Haziran 2005" şeklinde değiştirilmiştir.

		yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7499	5 inci maddesinin üçüncü fıkrası	12/3/2024
	5 inci maddesinin ikinci fıkrası	1/6/2024